

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 228.

Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Incidentele recente din Consiliul Municipiului Braşov la Cameră.

*Limba română — limbă streină.
Statul unstar român — stat federativ.*

Se ştie, că în şedinţele recente ale Consiliului Municipiului Braşov consilierul comunal dr. Flechtenmacher sen. şi-a permis, în auzul tuturor şi cu ton ridicat, să numească limba statului român o limbă streină, iar ca pupăză pe colac un alt consilier sas şi chiar membru în delegaţia permanentă să facă din statul naţional unitar român — un stat federativ.

Ambele eşiri fpatimase, cari au produs o satisfacţie vădită pe feţele consilierilor minoritari, au avut loc în auzul şi văzul tuturor şi astfel nu mai pot fi desminţite, cu toate încercările de desminţire ale d-lui Michael Zerbes şi ale ziarului „Kronstädter Zeitung“.

Ba mai mult, „Kronstädter Z.“ nici nu le prea desminte ci într'un articol apărut în numărul său din 2 Februarie (nrul 25) sub titlul: „Foederativstaat“ und „Fremdsprache“ — zwei Feststellungen“ (Stat federativ şi limbă streină — două precizări) le menţine aproape în întregime, susţinând că consilierul dr. Flechtenmacher sen. a fost în drept să numească din punctul său de vedere limba română o limbă streină, iar în ce priveşte afirmaţia d-lui Zerbes, acelaşi ziar susţine că statul român nu e nici stat federativ, dar nici naţional, ci stat poliglot, căutând astfel să atenueze afirmaţia guvernului membru sas al delegaţiei permanente.

A fost numai firesc ca, după ce presa românească a luat o atitudine unanimă în contra acestor ieşiri pătimase, chestiunea aceasta să fie adusă şi în parlament prin graful d-lui deputat dr. V. Nişescu.

Intrebarea d-lui Voicu Nişescu.

În şedinţa de alaltăeri a Camerei d-l dr. Voicu Nişescu a întreat pe d-l ministru de interne: cum consideră situaţia delegaţiei permanente a consiliului comunal din Braşov, în care nu este reprezentată populaţia românească, deşi ea are majoritatea relativă de partea ei, 46 la sută din total.

Cum priveşte d-sa iarăşi ieşirea unui membru al consiliului Municipiului Braşov, care şi-a permis să spue în plin consiliu că limba românească este o limbă streină? Cum priveşte de asemeni declaraţia unui alt membru chiar al delegaţiei permanente dela Braşov, care a spus că România este un stat federativ?

Legile ţării dau putinţa d-lui ministru de interne să la măsuri imediate contra unor asemenea manifestări, ce ating ideea de stat unitar a României.

Răspunsul ministrului Goga.

După oficiul guvernului „Indreptarea“ d-l ministru Goga a răspuns următoarele:

„D-voastră mă întrebaţi care este temeiul de existenţă al consiliului permanent din Braşov. Răspunsul e simplu: *E legea administrativă.* Eu n'am putut să iau nici o măsură pentru o situaţie care îşi avea origina de drept în legea administrativă.

Cu privire la a doua întrebare: că doi membrii au avut o atitudine ireverenţioasă faţă de limba ţării şi a structurii Statului voi examina această chestiune din raportul care a sosit la minister. Mi se spune că unul din aceşti doi membri a avut un fel de „lapsus“ (?) şi a rectificat imediat afirmaţiunea sa.

Voi examina şi procesul verbal dela minister. În chestiunea de ordin naţional nu eu voi fi acela care voi fi un obstacol, când ordinea de Stat va trebui să triumfe.“

Prin urmare d-l ministru Goga

are cuvântul şi credem că se va şi ţine de cuvânt când e vorba de salvagardarea demnităţii naţionale. Credem însă că nu e de ajuns ca să se folosească în anchetarea cazului numai de procesele verbale ale şedinţelor, ci să se convingă în persoană de situaţia ruşinoasă creiată elementului românesc din Braşov prin atitudinea tot mai provocatoare a concetăţenilor şi presei minoritare.

Atitudinea presei româneşti şi a poporului românesc din Braşov, fără deosebire de vederi politice, este unanimă din punctul acesta de vedere, iar în ce priveşte atitudinea minorităţilor din Braşov, îi atragem atenţiunea asupra numeroşilor articoli provocatori apărui în ziarele „Kr. Zeitung“ şi „Brassoi Lapok“ în legătură cu eşirile pătimase din recente şedinţe ale Consiliului Municipal Braşov. În caz de lipsă suntem gata a pune d-lui ministru de interne articolii vizaţi la dispoziţie.

Ameliorarea stării materiale a studenţilor. Consiliul de ministri, ţinut ieri, a examinat chestiunea îmbunătăţirii stării materiale a studenţilor şi a decis numirea unei comisii compuse din delegaţi ai ministerelor de instrucţie, ocrotiri sociale, culte şi finanţe, al corpului didactic şi al studenţilor pentru studiul problemei înfiinţării de căminuri studenţeşti susţinute de stat.

Ideea şi fapta democratică

de Dr. Victor Jinga.

VII.

Progres democratic.

Nimic nu e mai nedeterminat şi mai arbitrar decât cuprinsul cuvintelor „progres politic“. Când se vorbeşte de ştiinţe, de industrii, de arte, noi toţi ştim să desprindem uşor progresul. Aceste cuvinte exprimă în al doilea caz un fapt incontestabil, o perfecţionare, o îmbunătăţire, ca spre exemplu inventarea unei maşini, a unui mecanism care împlineşte mai repede, mai eficient şi mai bine o anumită funcţiune. Când e vorba însă de instituţiuni politice, chestiunea se prezintă mult mai puţin lămurită.

Nu orice dezvoltare a unui principiu, nu orice mărire a puterii unei instituţii care într'un anumit moment istoric intruneşte sufragiul majorităţii poporului, sau acela al acelor cari îl stăpânesc, poate fi socotită ca progres politic adevărat. A ceea-ce pentru un partid politic însemnează progres, adeseori pentru un alt partid însemnează contrariul, pentru-că fiecare partid tinzând să se întărească şi să aibă supremaţie asupra celorlalte, nu admite ceea-ce i-ar fi dăunător şi în acelaş timp avantajos pentru alte partide.

Istoria înregistrează experienţele politice şi economice fă-

cute în anumite condiţiuni; filozofia istoriei le confruntă şi le clasifică, cercetează cauzele şi efectele. Fără cunoaşterea trecutului, o generaţie în condiţiuni asemănătoare acelorale ale unui copil, pentru care din ceia-ce el doreşte, nimic nu i se pare imposibil, crezând în tot ceia-ce îi spun alţii. Aşa este, cât priveşte problemele sociale şi politice, condiţia mulţimii; ea pierde dela o generaţie la alta amintirea faptelor trecute; această amintire o au numai puţin indivizi, putându-li-se spune că au memoria socială. La cunoaşterea trecutului trebuie să se adauge aceea a cunoaşterii constituţiunilor popoarelor contemporane, comparate între ele. Pe aceste baze se întemeiază diversele ştiinţe sociale. Acei indivizi cari cunosc legile naturale ale societăţii, sunt celelele gânditoare, cari agregându-se ar trebui să formeze creerul social şi singure ar avea deci dreptul de a conduce naţiunea.

Nu există încă providenţa electorală, care să aducă la conducerea popoarelor pe cetăţenii cei mai demni. Sufragiul popular, dacă e restrâns, va aduce la conducere nu pe oamenii cei mai buni, ci pe aceia cari convin intereselor claselor privilegiate; dacă e un sufragiu de clase, de categorii sociale, va determina în parlament conflicte de interese, unele suprimând pe celele; dacă, în sfârşit, e universal, vor ridica în fruntea trebuirilor obşteşti pe acei cari mulţimea e capabilă să-i preţuiască, poate pe cei mai vulgari şi mai ignoraţi, de care ea a fost linguşită şi încurajată în cele mai nebune şi absurde exigenţe.

Orice şarlatan sau om mediocru, orice ambiţios vulgar şi nepriceput poate să-şi deschidă calea în lumea politică; el intră fără nici un pasport. Nici o garanţie nu se cere astăzi pentru a fi ministru sau deputat, nici măcar un atestat de studii dela vr'o şcoală, ceea-ce se cere pentru cel mai modest post la stat sau la particulari. Categoria eligibililor ar trebui îngrădită mult, căci dacă legea nu permite profesarea anumitelor ocupaţiuni fără respectarea anumitelor forme, nu e absurd criminal, ca naţiunea să poată fi condusă şi reprezentată de orice cap şi obraz, cari au singura calitate de a fi gol şi gros?

Democraţia adevărată nu poate să nu ţină seamă de aceste consideraţiuni. Sistem politic dedicat exclusiv apărării intereselor şi promovării vieţii obşteşti, democraţia trebuie să înlătore orice prejudecăţi, să distrugă orice erezii din viaţa socială, urmărind realizarea marilor idealuri omeneşti nu atât prin popor cât mai cu seamă pentru popor; nu linguşind preferinţele populare, ci arătând calea cea dreaptă indicată de raţiune şi de sentimentul iubirii de patrie.

Nicky.

Scrisori din Franţa.

Spre stabilizare.

Comerţul, oareşicum îngrijorat de eventualitatea unei stagnări, doreşte stabilizarea. Totuşi, guvernul, condus de învăţămintele trase din alte încercări făcute în alte ţări, nu voieşte să porniască pe o pantă ce ar putea fi fatală finanţelor Franţei în vremurile mai târzii. Exemplul Belgiei, care stabilizase şi acum doi ani şi care avusese numai desamăgiri, este încă prezent în mintea noastră, şi guvernării Franţei sunt bine pătrunşi de importanţa unei stabilizări pentru a se feri de-a o face cu uşurinţă.

Domnul Poincare, abilul ministru de finanţe al Franţei şi animatorul actualului cabinet, nu se lasă impresionat, nici de greutăţile situaţiei, nici de cererile intereselor. D-sa nu urmăreşte decât consolidarea financiară a Republicei şi îşi execută programul cu perseveranţă şi sângerece. Graţie politicii sale înţelepte, avem astăzi o Franţă regenerată financiarmente, cu tezaurul ţării în bună stare, capabil de-a face faţă oricărui eventualităţi.

Stabilizarea este negreşit, necesară, dar nu o stabilizare oneroasă, la un curs ce ar fi prea departe de acela al francului, după bogăţia Franţei şi în raport cu disponibilităţile realizabile. Apoi, stabilizarea de drept

nu trebuie, ca să aibă sorţi de izbândă, să urmeze decât unei stabilizări de fapt, cum este aceea care pare a se statornici în Franţa. Mai este un factor care nu trebuie uitat: acela al consolidării datoriei flotante, a căror existenţă incertă poate în todeauna să influenţeze defavorabil situaţia financiară şi să dea naştere la surprize neplăcute, chiar dezastruoase. Stabilizarea este necesară, este dorită, dar nu se poate face decât cu mare, extrem de mare precauţiune. Altmintreli, remediul ar fi, aproape fără doar şi poate, mai rău decât răul chiar a cărui vindecare se urmăreşte.

Declaraţiunile d-lui Poincare, că francul se va menţine între 122 şi 125, sunt satisfăcătoare, şi opinia publică, liniştită, poate şi trebuie să-şi reia încrederea, şi cu toţii să ne repunem pe lucru cu certitudinea unei ameliorări, a unei statorniciri a situaţiei, aşa cum trebuie să năzuim, şi cum d-l Poincare este în stare să o dea Franţei.

Şomajul, de care se face caz în unele ziare, este mai mic decât cel din 1922, deci cu totul lipsit de caracterul acut ce au crizele alarmante. Măsurile luate de guvern, concursul patriotic al majorităţii industriişilor, asigură trecerea cu uşurinţă a crizei inevitabile provocată de re-

venirea la o stabilizare de fapt, premergătoare a reluării activităţii prenormale. Afacerile, mai calme inevitabil, în prima perioadă a anului, vor fi compensate prin cele din cealaltă jumătate, când, încrederea va reveni în mod fatal, producţia fiind căutată din cauza calităţii şi din cauza stabilizării de fapt, întru cât preţurile se menţin aceleaşi de mai multă vreme şi se vor menţine încă, aşa că publicul va vedea că se poate bizui pe o valoare stabilă, fixă.

Situaţia actuală a Franţei este una din cele mai bune, dela armistişii încoace. Pentru prima dată, budgetul se găseşte echilibrat, tezaurul public îndestulat şi în stare să răspundă, fără greutate, obligaţiunilor statului, avansurile făcute de Banca Franţei micşorate şi în continuă descreştere, iar circulaţiunea fiduciară micşorându-se şi ea, deşi cu puşin, dar urmând o continuă scădere.

În scurt, gospodăria Franţei se află în mâinile unor conducători însufleşiţi de cele mai bune gânduri, patrioşi încercaţi, cari au pus mai presus de interesele lor personale şi meschinăriile de partid, dragostea de ţară. Numele d-ilor Poincare, Briand, Painleve, Heriot, foşti preşedinţi de consiliu, oameni cu vastă cultură şi cu mare experienţă în afacerile publice, sunt o cheazăşie pentru îndrumarea sigură, sănătoasă, către vremuri apropiate de normal.

Tradiția întru cât servește sporirii patrimoniului de orice fel al națiunii trebuie păstrată. De îndată ce ea alcătuiește un balast inutil sau dăunător ea trebuie distrusă căci puțin sunt tradițiile noastre, cari să izvorască din surse limpezi și luminate.

Statul democratic e compatibil cu orice fel de instituții, astfel se poate întâmpla că pe același fundament al voinței obștești exprimate direct sau prin reprezentanți se poate impune o dictatură, încredinșând conducerea statului unuia, sau unei elite sociale, care se poate impune prin energie și pricepere, formând astfel o adevărată aristocrație. Democrația nu se realizează în anumite forme rigurose prestabilite, după cum ea nu există acolo unde stăpânesc deșănțarea, bunul plac, demagogia, lipsa respectului de autoritate și desordinea ierarhică.

Forma democratică a statului își găsește însă expresiunea naturală în guvernul reprezentativ, care poate fi guvern de cabinet sau guvern prezidențial. În guvernul de cabinet, democrația numește un parlament, care exercită în perioada stabilită de constituție, puterea suverană, atât asupra puterii executive cât și asupra celei judiciare. În guvernul prezidențial — cel mai însemnat exemplu e acela al Statelor-Unite ale Americii, puterea executivă, legislativă și judecătorească sunt separate depinzând fiecare direct de popor și fiind direct, supuse controlului democratic. Atât în una cât și în cealaltă formă, conducerea e efectiv încredinșată de cei mulți celor puțini, dar statul rămâne tot democratic chiar dacă în împrejurări excepționale trebuie să se recurgă la numirea unui dictator.

Democrația nu e numai o formă a guvernului și a statului ci și o formă a societății. Guvernul și statul se referă la activitatea politică a cetățeanului, la toată activitatea sa ex-

linzându-se și asupra diverselor manifestațiuni ale vieții locale; dar afară de aceasta sunt nemăsurabilele forme ale vieții religioase, industriale, intelectuale și comerciale, cari formează ceea ce obicei se chiamă societate.

Asăzi prin democrație înțelegând nu numai un organism politic ci mai cu seamă o stare socială, ideea și fapta democratică au un câmp vast de investigațiuni și de realizare.

Dr. V. Jinga.

Minunile arhitecturii

Studiu de prof. Valeriu Maximilian.

II. Piramida lui Keops.

Situată în pustiu monoton al Egiptului, într-o tăcere de mormânt, într-o tăcere care însăși ea l'a predispus pe vechiul Egiptean și pe predispușii pe tine, călătorule, pentru înălțarea inimii spre lăcașul atotputernicului „Osiris” și pentru adâncirea sufletului în tainele vecinicii, acest colos de piatră prin înălțimea-i de 145 m., îți neliniștește privirea dela zeci de kilometri.

„Toate sunt din vecinicie și toate purced în vecinicie și deci trebuie să arătăm generațiilor viitoare printr-o capodoperă arhitectonică mondială, că toată viața noastră ne-am pregătit-o pentru vecinicie” — pare că ne șoptește spiritul filosofic al bătrânului Egiptean, care respiră din taințele întunecoase ale piramidei.

E clădită în apropierea Nilului, ale cărui ape liniștite încă îți vorbesc de vecinicie...

E curios faptul, și totuși foarte explicabil, că aproape toate capodoperele arhitecturii sunt clădite în regiuni șesoase estive, brăzdate de câte un fluviu, deci în regiuni cari te predispuș pentru meditații filosofice și religioase. Astfel piramida de față, turnul Babilonului de lângă apele Eufratului, Hagia Sofia dela marginea mării, Parthenonul care predomină largul mării, San Pietro dela malul râului Arno, care încă predomină marea, domul din Köln de pe

valea Rinului și turnul Eifel de pe malurile Seinei...

În evoluția arhitecturii universale, Egiptenii sunt cei dinți cărora le-a succedat prin aplicarea după anumite principii a dimensiunilor decrescende, să-ți provoace iluzia înălțimilor enorme și asta prin cele mai simple corpuri geometrice, prin piramidă și prin obelisc.

Și de fapt piramida lui Keops privită dela o distanță corăpunzătoare de 100—150 m., în urma unghiului de 50° format de laturile ei cu solul, în urma subțierei cătră vârful siluetei și în urma lipsei unui punct natural de comparație, are aspectul unei înălțimi amețitoare, cu mult mai mare decât e ea de fapt.

Pe de altă parte Egipteanul și-a dat bine seama de cutremurele, de tempestățile, de furiile vânturilor și de jefuirile barbare ale viitorului și de aceea a preferat construcția cu linii piezice fiind mai rezistente decât cea cu verticale, liniile piezice fiind mai rezistente decât acelea.

Un coridor îngust cu câteva sute de trepte te conduce dela Sfinx în inima colosului masiv la camera morțuară în care se află și azi sarcofagul de granit roșu în care până în zilele noastre își dormia somnul de veci (de 5000 de ani) gloriosul faraon Keops...

Simțul practic și religios al arhitectului l'a așezat pe faraon deasupra pământului, în inima unui masiv de 2.300.000 de

blocuri enorme de piatră (mărimea unui bloc e de 40 de picioare pătrate), cărute aci dela sute de km., din regiunea muntoasă a Nilului.

Aceasta pentru ca răposatul să aibă o liniște perfectă, să nu fie espus acțiunii climatice și nici revărsărilor Nilului.

E un spirit neobicinuit de pietate și de adorație fanatică față de răposat, un rezultat al credinței lor neclintite în viața transcendentă, când după ispășirea păcatelor, sufletul trebuie să-și regăsească muma intactă, pentru a-și putea continua viața în vecinicie...

La câțiva pași de piramidă sfinxul colos (odinioară avea peste 40 m. înălț., azi numai 20, din cauza troenelor de nisip, cari l'au acoperit) privește cu ochii adânciți în zările îndepărtate, spre nord, de unde știa că vin popoarele barbare; privește ca o vigile neclintită și credincioasă stăpânului său.

Sfinxul era simbolul spiritului suprem, era protectorul celor cari și-au închis pleoapele pe vecie, cu zămbetul pe buze al fericirii din vecinicie...

Acest simbol îl aflăm și la mormintele, la templele și la palatele Assirienilor contemporani, dar în formă de tauri și de ființe omenești înaripate și a trecut și în creștinism în persoana îngerilor și în insignia crucei...

Geneza piramidei ca tip arhitectonic, nu e o emanare fără antecedente a creierului egiptean. Atât piramida lui Keops cât și piramidele cu trepte (piramida dela Sakkara) precum și templele cu terase din regiunea muntoasă a Nilului (ca templul dela Ipsambul, Medinet Abu sau cel dela Der el Bahri), ca concepții arhitectonice sunt inspirate dela munții cu coaste prețipoșe și dela cei în formă de terase de pe valea medie și sudică a Nilului, regiuni cari pe distanțe de sute de km. sunt bogate în astfel de accidente geologice.

În evoluția arhitecturii universale Egiptenii sunt primii cari au impus omenimei aplicarea tipului de piramidă și de obelisc la monumentele templare și funerare, tipuri cari persistă cu tenacitate și în zilele noastre. Exemplul lor e imitat și perfecționat de Assirienii, de Perșii, de Inzii și de chinezii contemporani, cari se avântă până la adevărate minuni.

Pământul din care au răsărit și au înflorit cele mai splendide creațiuni ale arhitecturii templare cu terase, e regiunea dintre râurile Tigru și Eufrat, adică Babilonia. Civilizația și cultura, care a strălucit odinioară pe aceste locuri, proveniau dela belșugul acestei țări, care era un nod comercial puternic, era punctul în care se întâlneau două civilizații externe: cea din Orientul de vest și cea din extremul Orient.

Pe de altă parte clima bogată în ploii torențiale și îndelungate, l'au făcut pe Babilonian un agricultor muncitor și pacinic. Desele ploii și revărsări ale Eufratului l'au făcut superștios, temător de atotputernicul Ilu și de furia geniilor aripate, cari chinuiau pe oameni cu ploii dese pentru ca să stoarcă dela ei daruri bogate și jertfe omenești...

De aceea Babilonienii încă din cele mai vechi timpuri au trebuit ca să se cugale la asigurarea vieții lor de furia apelor. Pe de o parte deci frica de exundări, apoi teama de geniile rele, dar mai pre sus de toate sentimentul de venerație fanatică față de atotputernicul și neînduratul Ilu, le-au oșelit forțele artistice, îndemnându-i să clădească cea mai monumentală capodoperă din câte au existat vreodată, anume: Turnul Babel. — Va urma. —

Pe drumul Herman-Brașov s'a perdut o roată de automobil cu gumă. Aflătorul să anunțe redacția ziarului. Mare recompenză.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare —

Clipe de groază.

Ziarele sunt ieftine și au mare trecere. Zilnic înregistrează comunicatele de pe diferitele fronturi. Produce vii discuții, comentarii și panica în toate colțurile pieșii comunicatului, care anunță, că aeroplanelor finamice aruncă bombe asupra orașelor și cearcă să atace cu mitraliere oamenii, cari sunt pe câmp. Au atacat chiar și convoiuri cu cruci și cercetași.

Au produs mari ravagii bombe aruncate asupra Bucureștilui. Clopotul cel mare dela Metropole vestește înainte sosirea aeroplanului dușmane. La sînetul clopotului lumea se ascunde prin pivniși, căutându-și loc de scăpare. Ce cruzime să arunce bombe ucigătoare asupra populației pacinice! Intr-o zi vine la noi un prietin și ne spune cu groază, că trenul plecat la ora 2 d. a. din București a fost urmărit de aeroplanelor germane și mecanicul observând aceasta a oprit trenul, iar lumea a alergat nebună pe câmp. Bomba aruncată, din fericire nu și-a ajuns ținta. După plecarea aeroplanelor, trenul și-a continuat drumul.

Prietinul era palid ca ceara, vocea i se înăbușe și cuprins de scenele acelea de gtoază, ne vorbește, tremurând ca varga.

În urma intervențiilor repetate ale unor intelectuali români din Brașov, cari și dâșii erau în

Ciorani, după o carantină de mai mult de 4 săptămâni, li s'a dat voe refugiaților ardeleni să plece, care încătrău. Unii din ei vin la Ploești, iar în localul Primăriei se formează un birou al refugiaților. D-l deputat și scriitor G. Becescu Silvan publică un mișcător apel cătră cetățenii ploșteni, să primească și să găzduiască în casele lor pe refugiații ardeleni, cari din o căldă iubire de frate, lăsându-și tot avutul lor, au venit aici Eram într-o zi chiar în acest birou, când un cetățean ploștean veni aici și oferi pentru o familie de refugiați ardeleni casă și masă gratuit. „Sunt om sărac și dau și eu ce pot, căci mă gândesc la soarta tristă a dvoastră — ne zise moșneagul, cu ochii scăldați în stropi de rouă — și cine știe, dacă nu ne va ajunge și pe noi aceiași soarte...”

Nu ne-am putut ascunde între gene picurii de lacrimi, pe cari îi svântam cu balista.

Lupte crâncene.

Șoaptele și zvonorile ce se colportează de ici, dincolo neliniștesc tot mai mult. În piață ne dăm întâlnire aproape zilnic și comentăm cu îngrijorare aceste zvonuri, cari se vântură cu tot mai multă înzistență.

Tupele dușmane au trecut Dunărea pe la Zimnicea și se dau lupte crâncene, în cari armata română rezistă cu toate puterile. Lupte crâncene se dau deasemenea pe valea Buzăului,

obiectivul dușmanilor fiind capturarea armatei române din Muntenia, prin unirea celor 2 aripi ale lor.

Zilnic sosesc trupe în piață, venind pe șoseaua Câmpina și rămân câteva oare în repaus pentru a porni apoi spre gară. Intr-o seară venind spre casă aud un zgomot înfundat, se aud tunurile înspre Câmpina, semn, că frontul e acum mai aproape.

Trenurile circulă cu o mare întârziere, dându-se întâietate transporturilor militare. Zilnic trec zeci și zeci de trenuri cu militari, cari sunt transportați de pe un front pe celălalt. Tren de persoane circulă numai unul pe zi spre Moldova, făcând drumul Buzău, Brăila, Galați, Iași, Pașcani, Roman, Râmnicu-Sărat, Buzău. Un preot din Brăila, îmi spune, că având ceva afaceri la Episcopia din Buzău trebuie să facă acest înconjur mare, pentru a ajunge în Buzău.

Un voluntar francez.

Intr-o zi venind din București, în tren fac cunoștință cu un voluntar francez născut și crescut în Franța. Stabilindu-se în țară numai de un an s'a înrolat acum în armata română. Este o fire vioaie, expansivă ca a tuturor Francezilor și îmi vorbește cu entuziasm despre armata română și despre idealul național al poporului român. Soldații cântă cântece războinice și mi-a trecut așa de repede timpul de 14 oare, în care am parcurs cu trenul distanța București-Ploești.

Retragere...

Intr-o seară cumpărăm niște țigări dela o tutungerie de pe Bulevardul Independenței din Ploești. Soldații cu echipamentul de războiu în spate treceau în coloane lungi spre gară. O țărâncă întreabă pe soldați din

ce regiment sunt, apoi întreabă îngândurată dacă regimentul cutare va veni pe aici? — Vin maică, vin cu toții — îi răspunde un soldat, void în prin aceasta, să-i deie un răspuns liniștitor acestei mame, care avea un fiu în acel regiment.

A fost pentru mine acest răspuns un aviz primit în mod indirect, că e vorba de retragere... A doua zi sosiră în piață câteva baterii de artilerie, cari veneau dinspre Câmpina. Mă apropiu de un ofițer și expunându-i cu toată sinceritatea situația noastră, a refugiaților ardeleni aflători pe aici, îi rog să-mi spun, dacă e vorba de retragere, ca să plecăm de aici. Convingându-se că cine sunt, mi-a mărturisit, că armata e în retragere și putem pleca de aici spre Moldova.

Am mers apoi la Prefectură și am cerut dela d-l director al Prefecturii bilet de liberă circulație. Conform instrucțiilor primite dela Minister, d-l Goma, direct. Prefecturii ne dă bilet de liberă circulație cu data de 12 Noemvrie, pentru a putea merge „în comunele și județele din stînga Siretului” (Moldova). În aceeași zi am cumpărat bilete de tren, pentru ca să putem pleca a doua zi dimineața. Ne luăm rămas bun dela cunoștii din Ploești și dela cumnatul meu și în ziua de 13 Noemvrie dimineața plecăm la gară. În gară ne întâlnim cu d-l Bunea, profesor la liceul român din Brașov, care venise la gară să mai alle ceva vești nouă.

La 10 oare sosește trenul dela București. Nu era chip să răbșești în vagoane, așa de mare era aglomerația. Scările vagoanelor ficsite de lume, chiar și grătarul din fața mașinei, tot asemenea și coperișul vagoanelor. Cu greu putem răzba pe coperișul unui vagon și sun-

tem foarte mulțumiți, că am putut obține și aceste locuri. Ne luăm rămas bun dela d-l profesor Bunea, care ne spune, că mâine va pleca și dânsul.

Spre Moldova.

Trenul șueră prelung și ecoul acestor sunete stridente trezește în sufletele noastre o melancolie tristă și amară. Ni se pare totul pustiu... Punându-se trenul în mișcare, orașul Ploești rămâne acoperit cu o perdea cenușie. Unde trenul trece pe sub sârme de telegraf, sau legături de fier dela poduri, mecanicul micșorează viteza și strigă călătorilor: „Plecați-vă capetele”, iar acest avertisment ca un ecou trece dela un vagon la altul când toți se pleacă, pentru a nu fi loviți de druggii de fier sau de sârmele de telegraf. Unii din tovarășii de drum își fac voe bună, rîd și glumesc, poate pentru a-și uita pe o clipă nechezul și durerea, pe care mai târziu o vor simți mai mult; alții par așa de triști și abătuți...

Apropindu-ne de Buzău vedem, că soldații sapă tranșee, iar gara are aspectul unui furnicar, așa de multă lume aleargă prin gară și la sosirea trenului în gară, dau năvală a se urca, bare-mi și numai pe coperișul vagonului. Rămân în urma trenului câmpiile mănoase ale Buzăului și ale Brăilei și ne gândim cu întristare că nu peste mult aceste câmpii vor fi străbătute de oștile dușmane. O legătură de camaraderie se stabilise între pasageri: este rezultatul instinctului omeneș, de a fi de ajutor tovarășului său, cu care împărți aceeași soarte tristă.

— Va urma. —

Ceșu și răspunsul:

Gazeta Transilvaniei

Ciclul conferințelor de propagandă maritimă.

Sala teatrului național cinema Apollo

Duminică, 20 Februarie 1927, orele 11 a. m.

De Lt Comandor Dumitru I. Dumitriu

va vorbi despre :

Ce este marea? Ce este marina? Importanța ei socială și militară.

După conferință va rula filmul „Voiajul navei-școală „Mircea“ în Arhipelag și Mediterana în vara anului 1926.

Întrearea generală 20 lei de persoană. Pentru studenți 5 lei de persoană.

Biletele se găsesc la casa teatrului, la „Gazeta Transilvaniei“ și la dl conferențiar.

Casă de vânzare constă din 2 apartamente și 2 bănci. Informații la dl P. Pavel croitor Str. Apei No. 7. 108 1-3.

Noul magazin de făină din Bănat

vânzare în mic și mare

ROSENBAUM

Brașov Târgul Bolor 4.

Schimb făină pentru grâu. 83 5-34

AVIZ

Pivnița de vinuri și restaurantul Kletter, Strada Porții No. 65 se deschide Sâmbătă în 12 l. c. Bucătărie de rangul prim, vinuri fine de Târnave, fipturi la grătar. Abonamente convenabile.

Rugând onor. concurs

semnez

Hatvany Károlyné

109 1-1 restauratoară

Se caută un ucenic pentru tipografie și un ucenic pentru legătoria de cărți la tipografia A. Mureșianu : Brănești et. Comp. Se cere ca ucenic să aibă cel puțin 2 clase de liceu sau reale.

CONVOCARE

Conform §-lui 15 din statute, membrii soc. sod. rom. „Lumina“ din Brașov sunt convocați la adunarea generală ordinară, care se va ține Duminică în 20 Febr. 1927 la orele 11 a. m. (după terminarea parastasului care se va oficia în memoria foștilor membri în biserica Sf. Treimi de pe Tocile) în localul școlii primare de pe Tocile, cu următoarea ordine de zi :

1. Raportul general.
2. Raportul comisiei examinatoare a socotelilor și darea soluțiilor casarului.
3. Satorirea bugetului pe anul viitor.
4. Eventuale propuneri făcute de comitet sau a celor prezente de membri în scris la prezidiul cu 8 zile înainte de a duna.

Se observă că conform §-lui 11 din statute, la adunarea generală au dreptul de vot numai membrii cari și-au achitat taxele.

Plecarea în corpore la biserică la orele 9 1/2 dim. 1-3 Comitetul

Primăria Municipiului Brașov.

Controlul clădirilor particulare

No. 1850/1927.

Noi Primarul și Delegația Permanentă a Municipiului Brașov dorind a institui un control mai sever a clădirilor particulare atât în interesul acelor ce clădesc

Decidem următoarele :

1. Serviciul Tehnic se invită a aplica cu cea mai mare severitate dispozițiunile Regulamentului Edil atât în partea lor tehnică cât și ceea ce se referă la eliberarea autorizațiilor de construcție.
2. Cererile pentru autorizatie de construcție se vor scrie pe formularele ce se eliberează de Serviciul Tehnic contra unui preț de 3 Lei exemplarul și se pot înainta numai în zilele de Miercuri, Joi și Vineri între orele 8-10.
3. Nici o cerere nu se va lua în considerare dacă planurile nu sunt întocmite și executate conform prescripțiilor din § 5 și 6 al Regulamentului Edil.
4. Nici o clădire nu se poate începe până ce Serviciul Tehnic n'a fixat ainierea și nivelul eliberându-i proprietarului un certificat despre aceasta.

În acest scop începerea lucrărilor se va anunța cu 24 ore mai înainte la Serviciul Tehnic al Primăriei.

5. Contravenienții la această vor fi pedepsiți cu amendă până la 5000 Lei conform § 271 al Legii pentru unificarea administrativă.

Această hotărâre se va publica în jurnale.

Brașov, la 21 Ianuarie 1927. 110 1-1 Pinar:

România, Corpul portărilor Tribunalului Brașov

No. 88 exes. 1927

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că la baza deciziei No. G. 2662-1926 a judecătoriei de ocol Zănești în favorul reclamantului Gh. Gh. N. St. Runcanu repr. prin avocatul Teodor Ghileșcu pentru încasarea creanței de 6460 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Februarie 1927, orele 3 p. m. la fața locului în Măgura, unde se vor vinde prin licitațiune publică judecătorească cărți, vâci și lemne în valoare de 14500 lei

La caz de nevoie și sub preț de estimare.

Brașov, la 17 Ianuarie 1927. D. A. Popescu, Portărel.

Târgul de mostre din Lipsca

Instrucțiuni pentru vizitatori.

- Sfârșit -

Legături de comunicație, prețuri și favoruri.

Peste Halmi-Prag: Plecarea din Brașov: 3 Martie ora 6.47 seara, sosirea în Halmi la 4 Martie ora 12.30 la amiazi, sos. la Praga 5 Martie 1927 ora 8 dim., sos. în Lipsca în 5 Martie ora 6.05 seara.

Prețurile de călătorie Praga-Lipsca: cl. II cor. cehosl. 160, cl. III cor. c. 97 La călătorii în grupuri de cel puțin 30 persoane 10% reducere.

Peste Curtici-Viena-Lipsca: pleacă un tren special la 5 Martie ora 7.45 dim. din Viena. Sosirea în Lipsca la ora 9 seara. Călătoria Viena Lipsca și retur cl. II 140 siligi. cl. III 90 sil.

Peste Viena Praga-Lipsca: Pentru călătorii în grup plecarea din Viena în 4 Martie ora 7.10 dim.

Peste Budapesta-Praga-Viena plecarea în 4 Martie seara ora 20. Prețul trenului aceluși rat Budapesta-Lipsca cl. II 78 pengö, cl. III 44.20 pengö.

Societatea fluvială Dunărea acordă pentru călătorii pe Dunăre în timpul de la 1-12. Martie și la întoarcere în timpul de la 6-26 Martie o reducere în medie de 50%.

De notat este că s'a luat în vedere edarea unor cartele de călătorie până la Lipsca, în care se cuprind întreținerea, în cartierul etc. Reprezentante, dela care se cumpără aceste cartele, da toate lămuririle necesare.

Pe liniile Reichului se acordă pentru persoane singurate o reducere de 25%

Pe toate liniile ferate române, afară de trenurile exprese, se acordă vizitatorilor tăgului la întoarcere o reducere de 50%.

Pentru a li se asigura locuri în trenurile speciale pentru Lipsca ca și pentru călătoria prin Cehoslovacia respective pentru călătoria în grupuri cu reducerea de 20%, cei interesați sunt invitați să comunice aceasta cel târziu până la 18 Februarie reprezentantului oficial. Prețul călătoriei se achită anticipativ.

Cheltuielile pentru întreținere au rămas neschimbate. Costul în localurile din centru este mai scump ca în localurile dela periferii.

Prețul locuințelor este mai redus, nemaiplătându-se bani pentru servicii și luminat.

Taxa de pat și noapte, categoria specială, este de mărci germane 7.50 plus taxa de mijlocie în suma de mărci 2.50. Taxa p. cl. I 6 mărci plus 2; cl. II 4.50 mărci plus 1.50; cl. III 3 mărci plus 1. Clasa p. lucrători 1.50 mărci plus 1/3 m.

Cu alte amănunte servește Uniunea gremiilor comerciale germane din Ardeal (Brașov, Strada Furculiței de jos Nr. 1 et-j l).

INVITARE

Comercianții, Negustorii, Meseriașii și toți Economii din Brașov cari doresc să-și înlesneasă că creditul prin procurarea de Capitaluri eștine necesare pentru comerțul, meseria sau gospodăria lor și să-și fructifice economiile, sunt rugați să ia parte la Adunarea de constituire a „Băncii Populare“ din Brașov, care se va ține Duminică în 13 Februarie ora 5 p. m. în localul Meseriașilor Str. Hirscher No. 9. 1-2 Comitetul.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau lunare.

Arândarea pășunelor municipiului Brașov.

No. 4/1927.

Publicațiune

Se publică spre cunoștința generală, că Luni în 7 Martie anul 1927 ora 10 a. m. se va ține în biroul ocolului silvic al Municipiului Brașov din Satulung No. 1004 o licitație publică cu oferte închise, sigilate pentru darea în arendă pe anul 1927 a pășunelor de munte și pădure, a lazurilor de fânate de sub poalele munților Dosul lui Piele și Paltinul și a pășunilor din planșele bătrâne de brad mai jos notate, proprietățile Municipiului Brașov, și anume :

1. Muntele Ceilor, teritoriul Satulung, 289,14 Ha. pășune de munte și 19163 Ha. pășune de pădure. Prețul de strigare Lei 100,000 garanția 10,000
2. Muntele Zenoaga Bratocei, teritoriul Satulung 159,46 Ha. pășune de munte și 577,74 Ha. pășune de pădure, prețul de strigare 65,000 Lei, garanția 6500 Lei.
3. Muntele Roșca teritoriul Comunei Satulung 81,36 Ha. pășune de munte și 1002,77 Ha. pășune de pădure. Prețul de strigare 65,000 Lei, garanția 6500 Lei.
4. Muntele Piciorul Caprei teritoriul Satulung 19484 Ha. pășune de munte și 469,67 Ha. pășune de pădure. Prețul de strigare 40,000 Lei, garanția 4000 Lei.
5. Muntele Ciucașul și Colții, teritoriul Satulung 135,27 Ha. pășune de munte și 1040,21 Ha. pășune de pădure. Prețul de strigare Lei 30,000. Garanția 3000.
6. Pășune de pădure din Muntele Dosul lui Piele și Paltinul și lazurile de fânate de sub poalele acestora, teritoriul Cernatu 653,66 Ha. pășune de pădure și 51,75 Ha. lazurile, total prețul de strigare 65,000 Lei garanția 6,500 Lei.
7. Pășune de pădure din Muntele Chirușca și Pietra Laptelui teritoriul Zizin total 593,40 Ha. Prețul de strigare 30,000 Lei garanția 3000 Lei.
8. Pășune de pădure din Muntele Sipot, teritoriul Zizin, total 268,93 Ha. Prețul de strigare 16,000. Garanția 1600 Lei.
9. Plantațiile din Cișag teritoriul Satulung :
Seria I Parc. 1-10 total 240,63 Ha.
" I " 21-24 " 129,45 Ha. Prețul de strigare 15,000 Lei
" I " 28-29 " 29,09 Ha. Garanția 5000 Lei
10. Plantațiile din David Marton teritoriul Cernatu :
Seria I parc. 1-4 total 114,86 Ha. Prețul de strigare 15,000 Lei
" I " 6-7 " 38,08 Ha. Garanția 1500 Lei

Total 399,17 Ha.

11. Plantațiile din Valea Stănei și Valea Prundului teritoriul Zizin. Seria I. Parc. 1-6 total 328,09 Ha. Prețul de strigare 25,000 Lei garanția 2500 Lei.

În baza dispozițiilor Art. 72-83 din legea contabilității publice ofertele să fie prevăzute cu timbru de 1 leu 50 bani ajutor și scris clar în litere și cifre suma oferită. Totodată trebuie să declare oferentul că cunoaște condițiunile de contract și de licitație și se supune lor necondiționat. Ofertele împreună cu garanțiile trebuie să fie depuse la ziua și ora suscitată la comisiunea de licitație. Ofertele sosite cu întârziere nu se vor lua în considerație. Condițiunile detaliaste se pot vedea în biroul susnumit sau la Oficiul Silvic Orășenesc.

Brașov, la 29 Ianuarie 1927.

Ocolul Silvic Șanțul Vechi Zizin al Municipiului Brașov.

105 1-1

CONVOCARE

Oaor. membri ai Reuniunii Economice sunt rugați a lua parte la adunarea generală ordinară, ce se va ține Duminică, 13 Februarie a. c., la ora 2 p. m., cu următoarea ordine de zi :

1. Darea de seamă asupra activității anului de gestiune 1926.
2. Raport despre intrate și ieșite.
3. Alegerea comitetului.
4. Eventuale propuneri.

Brașov, 5 Febr. 1927. 2-2 Comitetul.

În oficiul judecătoresc pentru traduceri și legalizări de traduceri al dlui dr. Ioan Lemeny, din Str. Porții 44 se execută și traduceri autentice din domeniul tehnic, precum și alte lucrări urgente.

CINEMA APOLLO

11-12-13-14-15 Februarie
Senzatie mondială

Studentul din Praga

Film monumental în 8 mari acte în rolul principal : Conrad Veidt, Werner Krauss, Eliza la Porta, Eszterházy Agnes.

AVIZ.

Abonații noștri, cari au rămas în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați a ne achita de urgență restanța pentru a nu li se întrerupe trimiterea ziarului.

MAGAZIN DE POSTAV ȘI ȘTOFE DE LANA

G. H. SOCI

Strada Porții No. 27 BRAȘOV, Strada Porții No. 27

Cu onoare îmi permit a aduce la cunoștința onorabilului Public că am făcut încă la timp cumpărăturile în străinătate dela fabricile cele mai cunoscute. Pentru sezonul de toamnă și iarnă, sosesc zilnic noutăți din calitate ștofe de costume, pardisii paltoane și uniforme pentru studenți pe cari le pot vinde publicului cumpărător prin exploatarea bună a conjuncturei de valută cu adevărate prețuri ieftine. Vizitați magazinul meu fără obligație de cumpărare, ca să vă puteți convinge personal de calitatea bună și prețurile extraordinar de ieftine a mărfurilor mele.

933 27-30

Cu deosebită stimă :
G. H. SOCI

Folositi-vă de ocazie 15% reducere

Folositi-vă de ocazie 15% reducere

Un act de răzbunare

D-l Ștefan C. Pop, marele luptător național pentru drepturile și libertatea poporului românesc din Ardeal, n'a fost admis senator de drept.

Raportul comisiei de verificare a Senatului, prin care se cerea să se trimită din nou Curții de Casatie cererea d-lui Ștefan C. Pop de-a fi numit senator de drept în calitate de fost președinte al Adunării dela Alba-Iulia, — a fost respins cu 117 voturi contra 24. Contra raportului au vorbit miniștrii Goldiș, Berlescu și fostul ministru liberal A. Lapedatu, iar pentru d-nii senatori G. G. Mirosescu, I. Clinciu și C. Disescu. Pentru respingerea raportului comisiei de verificare au votat toți senatorii averescani, plus cei maghiari.

Prin urmare cu voturile senatorilor guvernamentali, aleși prin abuz, fraudă și violențe și cu voturile celor vre-o 10 senatori maghiari în frunte cu faimosul iredentist Barabás Béla — s-a luat mandatul de senator de drept aceluia, care prin munca și curajul său extraordinar a pregătit adunarea dela Alba-Iulia devenind președinte de fapt al acestui mare act istoric!

Actul de răzbunare al ministrului Goldiș — căci acesta a condus și influențat ședința de alaltăieri a Senatului — va produce în întreg Ardealul o îndreptățită revoltă și scârbă. Și această revoltă și scârbă este cu atât mai profundă, cu cât cel care a provocat-o — ministrul Goldiș — astăzi apare în toată golătețea sufletului său mic și răzbunător. Gestul său cadrează de altfel de minune cu actul de trădare politică, săvârșit în noaptea misterioasă a venirii la cârma țării a guvernului Averescu.

Viitorul nu tocmai îndepărtat va lămuri pe deplin atitudinea ministrului răzbunător și va face — să sperăm — dreptate.

O scrisoare a d-lui Ștefan C. Pop.

O contribuție prețioasă privitor la rolul pe care l'a jucat d-l Goldiș în ajunul marelui intrinzi dela Alba-Iulia ne-o dă astăzi însuși d-l Ștefan C. Pop, care, adânc scârbît de cele petrecute în ședința de alaltăieri a Senatului, a adresat ziarului „Dimineața” următoarea scrisoare :

„D-l Goldiș, ministrul cultelor secundat de d-l Alexandru Lapedatu s'au erijat în apărători ai istoriei, ca nu cumva să fie falsificată.

Dornic și eu de a restabili istoricul faptelor, îmi permit a le pune următoarele întrebări :

- 1) Adevărat este că înainte de tipărirea convocării dela Alba-Iulia s'a prezentat soției mele d-l Goldiș și descriind în culori sinistre perspectivele următorilor, ce ne amenințau din cauza convocării adunării dela Alba-Iulia a insistat să intervină pentru a mă determina, să retrag convocarea adunării, și să mă învoiesc la o amânare sine die, pentru vremuri mai bune, când fără nici un pericol vom putea ținea acea adunare sub scutul armatei române ?

- 2) Adevărat este că în acest scop a trimis pe capul meu și pe d-l dr. Ion Pop deputat de Alba-Iulia, care era încredințat din partea mea cu organizarea locală a adunării ?

- 3) Adevărat — este, că d-l Goldiș la spatele meu — folosindu-se de împrejurarea, că zăceam bolnav în pat, — a încercat să înduplece tineretul să accepte condițiile oferite de laszi Oskar ?

- 4) Adevărat este că d-l Goldiș, care nu are copii, ci numai

soție, la izbucnirea revoluției a părăsit Aradul lăsând stărilor cele mai haotice acolo, și spunând celor inițiați, că vor urma zile grele cu vărsări de sânge ?

5) Adevărat este, că în acele împrejurări grave am fost singur care am luat riscul pentru întreprinderea periculoasă de a organiza românii din Ardeal, spre a ne putea prezenta unitari la Alba-Iulia ?

Pentru constatarea acestor fapte propun constituirea unui juriu, și cred că atât d-l Vasile Goldiș cât și scrupulosul istoric d-l A. Lapedatu vor primi-o cu bucurie.

Dr. Ștefan C. Pop.

D-l Pop întregește scrisoarea d-sale și cere juriu și pentru constatarea faptelor că întreaga lui avere a pus-o la dispoziția neanului în zilele acelea grele, ca și existența și siguranța familiei sale.

De asemenea d-sa a rămas surprins că s'a putut vorbi de falsificarea istoriei când știut

este din actele redijate sub directoratul d-lui Goldiș, că adunarea dela Alba-Iulia a fost deschisă de d-l Gh. Ciceo Pop în calitate de președinte, delegații au fost verificați de d-sa, iar adunarea de dânsul constituită și capabilă de a aduce hotărâri.

Ca complectare a scrisoarei d-l St. Ciceo Pop protestează contra grațuitei insinuățiuni că d-sa din partidul din care face parte ar fi împietat cândva contra memoriei lui Gh. Pop de Băsești. Dovada : d-l Al. Vaida-Voevod în cuvântarea sa ținută la proiectul de lege electorală a accentuat că dacă ar trăi Pop de Băsești o națiune întreagă i-ar oferi cu dragoste locul de onoare de senator de drept.

Altfel d. Pop se bucură că se termină un calvar de aproape un an, cu comedia acestei chestiuni pe care, cum cu drept cuvânt a observat d-l Disescu — patimile nejustificate ale d-lui Vasile Goldiș, au degradat-o la chestie politică, când în realitate chestiunea aceasta este de ordin superior național.

Partidul Național-Tărănesc

și serviciul militar

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu.

București, 9 Feb. 1927.

După conferința de Marți seara dela Cercul de studii al Partidului Național-Tărănesc a d-lui gen. Alebra despre „Reducerea duratei serviciului militar sub arme” d-l Iuliu Maniu președintele Partidului Național-Tărănesc a mulțumit distinsului conferențiar pentru a fi contribuit atât de mult în timpul din urmă prin articolele sale de specialitate, la clarificarea atâtor importante chestiuni militare. Apoi d-sa a arătat cum cercurile de studii ale Partidului Național-Tărănesc și diferitele societăți științifice și culturale iau tot mai mult locul parlamentului în care aproape nu se mai discută problemele mari de Stat. Modul cum s'a alcătuit Parlamentului, prin teroare și falșuri, a exclus din sânul lui, forțe prețioase, iar spiritul intolerant și îngust ce domnește acolo face aproape imposibilă discuția chestiunilor și problemelor mai delicate de Stat.

Dacă nu ar fi reprezentanții Partidului Național-Tărănesc, Parlamentul s'ar reduce la mici intrigării politice și la jocuri de cuvinte inutile.

Problema externă de importanță a apărării naționale ne-a arătat-o d-l general Alebra prin conferința sa în toată gravitatea ei, dar a dovedit totodată că punctul de vedere al Partidului Național-Tărănesc de a satisface și cerințele democratice și sociale și totodată și cele ale apărării naționale, este în domeniul posibilității.

Partidul Național-Tărănesc este cel dintâi care susține necesitatea unei armate bine îngrijită, bine hrănită, absolut modern echipată, condusă de ofițeri bine instruiți, bine salariați și mulțumiți cu situația lor și ca puzință de țară și ca demnitate socială.

Nimeni altul mai bine ca partidul Național-Tărănesc nu simte absoluta necesitate de a fi pregătiți cu o armată puternică pentru orice eventualitate.

În rândurile noastre este națiunea română muncitoare și producătoare, tradiția și aspirațiunile ei naționale și noi cerem să avem deplina posibilitate de a o apăra.

Știm pentru ce guvernul ungăr pe urma celui german cere dela Consiliul Ambasadorilor ridicarea controlului militar.

Evident că nu pentru a se apăra de intențiunile noastre agresive față de el — cari intențiuni nu le avem — pentru că voim să trăim cu el în bună vecinătate, ci în vederea viitorului pentru care și noi trebuie să fim pregătiți în orice eventualitate.

De aceea spunem : „Totul pentru armată”.

Spiritul timpului cere însă ca toate instituțiile de Stat să fie adaptate necesităților sociale și economice actuale. Crușarea brațelor muncitoare pentru economia națională și dreapta distribuire a sarcinilor serviciilor publice este o necesitate ce urmează din stările sociale și economice de după războiu. Reducerea timpului serviciului militar se impune deci dela sine. Dar trebuie să fim prevăzători și să ținem seamă de eventualitatea că reducerea timpului serviciului militar ne-o va impune vre-o conferință internațională sau chiar Societatea Națiunilor.

De aceea trebuie să facem de timpuriu toate pregătirile militare, ca să putem trece în acest caz fără zguduire și fără vreun pericol la serviciul militar redus ca timp, ca nu cumva să rămânem măcar o zi nepregătiți pentru orice eventualitate, și nici să fim în contradicție cu ceea ce spiritul și necesitățile sociale vor cere dela noi.

C.

RECTIFICARE. În introducerea studiului d-lui prof. V. Maximilian despre „Minunile arhitecturii”, cu a cărui publicare am început în numărul de ieri, s'a cules, din greșală, o parte a studiului, care avea să apară ulterior tratând despre „Parthenon”, acest model de arhitectură templară elin.

Prin urmare din introducerea studiului apărut în n-rul trecut fac parte numai alineatul 1, 2 și din alineatul 3 două rânduri și 2 cuvinte până la cuvintele „cu sfințenie”, având legătura cu alineatul al 11-lea rândul al 22-lea cu cuvintele „mărgăritare de literatură” până la sfârșit.

Partea de mijloc, greșit intercalată, va apare din nou la capitolul „Parthenon”.

Ultime știri

Ziarul „Patria” și-a suspendat apariția.

De câteva zile ziarul partidului național-tărănesc „Patria” din Cluj nu ne-a mai sosit la redacție.

Acum aflăm, că „Patria” și-a suspendat apariția pe motiv că Siguranța a cerut redacției să-l pună la dispoziție textul conferinței de Duminecă a d-lui Mihai Popovici spre a fi cenzurat.

Redacția refuzând această cerere nemotivată și anticonstituțională, și-a suspendat apariția pentru a nu fi confiscată, așteptând demersurile făcute de conducerea P. N.-T. la București.

„In atențiunea ziarelor bucureștene și a autorităților locale”

Sub titlul de mai sus s'a publicat în ziarul nostru No. 14 din 9 Februarie a. c. un articol venit din afara redacției. Intrucât corespondentul ziarelor din București vizat prin acel articol s'a prezentat l'a redacția noastră și ne-a cerut să desmîțim cele afirmate despre d-sa, ne grăbim să dăm publicității scrisoarea d-sale :

Domnule Director,

Contând pe imparțialitatea și obiectivitatea D-v., vă rog, să binevoiți a publica în primul număr al „Gazetei Transilvaniei” rândurile ce vă adresez.

Venit de scurtă vreme la Brașov, am solicitat unor ziare din București să-mi încredințeze corespondența locală.

Ca vechi gazetar, scrupulos și corect în activitatea mea, m'am comportat în noua mea reședință atât în viața publică cât și în manifestările mele profesionale, cu toată afabilitatea și vigilența dictată de împrejurări.

Cu mâhnire și desgust am citit în No. 14 al „Gazetei” insinuările calomnioase strecurate în corpul ziarului, insinuări cari, dacă ar rămâne nedeborate și spulberate ar arunca oprobriul asupra cinstei și onoarei mele.

Fără a preciza vre-un fapt din cele semnalate, anonimul d-v. informator, spune că ași fi solicitat și obținut unele sume dela un conferențiar liberal pentru a-i publica conferința, iar de-a alții ași fi încasat sume pentru „publicații”.

Ambele insinuări sunt deopotrivă false. Nu invoc mărturia nimănui, căci lipsa preciziei mă scutește de martori.

În ce privește informația că ași fi plasat, prin poliție, abonamente pentru „Viitorul”, nu mi-am putut reține un zimbet. Ea e și comică și puerilă. De altfel, poliția l'a dat o desmîțire formală*).

Dar, în proza veninoasă a anonimului am găsit accente de revoltă pentru nevoile Ardealului insuficient înțelese de „regăjeni”. Unui infomator, lipsit de curajul opiniei personale, care își ascunde numele de lumina tiparului, îi contest dreptul de a lua apărarea intereselor românismului în Ardeal.

Nu eu îmi voi releva atitudinea mea în toate problemele mari ale românismului.

Las faptele să vorbească. Colecția ziarelor unde am colaborat și colaborez, manifestările mele în cercurile minoritare unde cauza românească a găsit în mine un vajnic apărător și un desinteresat propagandist, acestea stau mărturie și chează de cum înțeleg eu să-mi apăr țara și neamul.

Mulțumindu-vă pentru ospitalitatea acestor rânduri, vă rog, Domnule Director, să conați pe deosebita considerație ce vă acord.

9 Feb. 1927.

Raul Basarab Bolduraș.

* O atare desmîțire am primit și noi din partea d-lui prefect al poliției. N. RED.

AV Z.

Conferința viitoare a Extensiunii Universitare Cluj se va ținea **Sâmbătă în 12 Februarie.**

Va vorbi d-l prof. univ. E. Pannaitescu despre

„Urmele romane din Țara Bârsei”.

Inceputul la 6 1/2.

Intrarea benevolă.

Nu ne îndoiim că Brașovenii, prin numărul mare în care vor lua parte la această conferință, vor ști răsplăti atenția pe care ne-o dă domnul profesor Pannaitescu, împărtășindu-ne și nouă rezultatele cercetărilor sale privitoare la trecutul acestui frumos colț de țară.

Biroul Astrei.

Desp. Brașov.

INFORMAT. UNI

Fratele Suveranului, A. S. R. Principele Wilhelm de Hohenzollern-Sigmaringen sosește la București mâine, Vineri, pentru a vizita pe M. Sa Regele.

D-l Mihai Popovici a ținut Duminecă în sala clubului P. N.-T. din Cluj o importantă conferință având de subiect : „Ardeleii în regat și exilul lor la Iași”. D-l Mihai Popovici s'a întors dela Cluj la București.

Președintele al Sindicatului presei române din Ardeal a fost ales în adunarea generală ținută Duminecă la Cluj d-nul Dr. Sebastian Bornemisa, deputat și director al ziarului „Biruința”.

Situația vaporului „Imperatul Traian” așezat pe uscat lângă Tuzla, este aceeași. Se desmînt zvornire, că fundul vasului ar fi găurit. Vaporul se află intact, fără nici un deranjament, pus cu pupa pe uscat și cu prora spre nord. Marea s'a mai calmat, astfel că ajutoarele ce s-au cerut la Constantinopol pentru trimiterea unui vapor special pentru salvarea vaselor naufragiate, vor fi eficiente.

Căsătorie. Astăzi, 9 Februarie u. c. d-l Ioan Postolache funcționar de birou la Administrația Domeniului Coroanei Azuga, a celebrat căsătoria civilă în Brașov cu d-soara Hortansa Ardeleanu, funcționară contabilă la Banca Generală a Țării Românești din Brașov. Felicitări!

Celebrul pianist Bela Bartok va da la Brașov în seara zilei de 21 Februarie un concert. Suflet de artist, cunoscut Brașovenilor din concertele anterioare, ne dă astfel un nou prilej de înălțare sufletească. Între alte bucăți alese sunt luate în program Fantazia C-mol de Mozart, Sonata Beethoven op. 26 (As-dur) bucăți de Chopin, Kodály și de însuși artistul (Collinde etc.) Bilete la agenția Klingsor.